

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021**

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΕΞΙ (6)

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εισαγωγικό Σημείωμα

Πρόκειται για άρθρο που δημοσιεύτηκε στις 03.06.2021 στην ηλεκτρονική έκδοση ημερήσιας εφημερίδας.

Αθλητές: Αιχμάλωτοι της... επιτυχίας

Επιτυχημένος αθλητής. Ποιος δεν θα ήθελε να γίνει ένας Λεμπρόν, ένας Μέσι, μία Οσάκα¹; Χρήματα, δόξα, υγεία.

Υγεία; Η 23χρονη Γιαπωνέζα τενίστρια, που βρίσκεται στο Νο 1 της παγκόσμιας κατάταξης του τένις και είναι κάτοχος τεσσάρων γκραν σλαμ², έχει πλέον τις υψηλότερες αμοιβές στο γυναικείο τένις και η εικόνα της βρίσκεται παντού. Παρ' όλα αυτά, αποχώρησε από το Ρολάν Γκαρός³ επικαλούμενη κατάθλιψη. Είναι η πρώτη φορά που ένα αστέρι τέτοιου βεληνεκούς εγκαταλείπει ένα γκραν σλαμ χωρίς να έχει τραυματιστεί σωματικά.

Η Οσάκα είχε αποφασίσει να απέχει και από τις συνεντεύξεις Τύπου, διότι κάποιες κακόβουλες ερωτήσεις –όπως δήλωσε– σχετικά με τις αποτυχίες της στις χωμάτινες επιφάνειες, την επηρέασαν αρνητικά. Οι ιθύνοντες⁴ των τεσσάρων γκραν σλαμ την απείλησαν αρχικά (πριν κάνουν στροφή 180 μοιρών) με αυστηρές κυρώσεις αν δεν εκπλήρωνε τις... υποχρεώσεις της απέναντι στα ΜΜΕ, ενώ της επεβλήθη πρόστιμο ύψους 15.000 ευρώ.

Η αλήθεια είναι ότι ένα νέο κορίτσι ένιωσε να συνθλίβεται από το βάρος της επιτυχίας. Ένα βάρος που εμπεριέχει τεράστια πίεση

---

¹ διακεκριμένοι αθλητές

² μία από τις τέσσερις πιο σημαντικές ετήσιες αθλητικές διοργανώσεις του τένις

³ αθλητική διοργάνωση, που διεξάγεται κάθε χρόνο στο Παρίσι

⁴ υπεύθυνοι

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

από τους... «ειδικούς» των ΜΜΕ -στις μέρες μας και των social media-, από τους χορηγούς, τις ρήτρες⁵ και πιθανότατα από τα νέα δεδομένα της πανδημίας. Για όλα αυτά η Οσάκα αποτελεί ένα «προϊόν» που πρέπει να αποδώσει κι όχι ένας νέος άνθρωπος που έχει ελάχιστο προσωπικό χρόνο και ανάγκες, οι οποίες απλώς έχουν διαγραφεί.

«Επιλογή της», θα πει κάποιος. «Ο πρωταθλητισμός είναι για τους δυνατούς», θα πει άλλος. Τελικά, μήπως η επιτυχία έχει γίνει απάνθρωπη; Μήπως η λάμψη απαιτεί τη «ρομποτοποίηση» κάθε νέου αθλητή -γιατί για νέους ανθρώπους μιλάμε- χωρίς συναισθήματα, αλλά με στρατιωτική πειθαρχία και αυτοματοποίηση;

Η ιστορία της Οσάκα βγάζει στην επιφάνεια μία από τις πολλές σκοτεινές πλευρές του πρωταθλητισμού. Ένας νέος άνθρωπος έβγαλε μια άηχη, αλλά ταυτόχρονα δυνατή «κραυγή». Και όλοι μας οφείλουμε να την ακούσουμε...

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

A1. α) Να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια σε μία παράγραφο 60-70 λέξεων το βασικό θέμα του άρθρου (μον. 9).

β) Στις δύο τελευταίες παραγράφους του παραπάνω κειμένου ο αρθρογράφος καταφεύγει στην επίκληση στο συναίσθημα για να μας πείσει. Να αναγνωρίσετε στις συγκεκριμένες παραγράφους δύο από τα παρακάτω μέσα πειθούς, όπως λέξεις συναισθηματικά φορτισμένες, ειρωνεία, σαρκασμός, χιούμορ, υπερβολή, μεταφορά, ρητορικά ερωτήματα, που αξιοποιεί ο αρθρογράφος δίνοντας από ένα παράδειγμα για το καθένα (μον. 6).

Μονάδες 15

---

⁵ όροι, περιορισμοί

2^η δραστηριότητα

A2. α) Στην τέταρτη παράγραφο χρησιμοποιούνται τα εισαγωγικά σε δύο λέξεις: «ειδικούς», «προϊόν». Να αιτιολογήσετε τη λειτουργία των εισαγωγικών σε καθεμία από τις λέξεις αυτές (μον. 6).

β) Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις (μον. 9):

«Παρ' όλα αυτά, αποχώρησε από το Ρολάν Γκαρός επικαλούμενη κατάθλιψη».

«Οι ιθύνοντες [...] απείλησαν [...] με αυστηρές κυρώσεις [...]».

«[...] έχει ελάχιστο προσωπικό χρόνο».

Μονάδες 15

3^η δραστηριότητα

A3. Σύμφωνα με τον αρθρογράφο ποιος δεν θα ήθελε να γίνει ένας Λεμπρόν, ένας Μέσι, μία Οσάκα;

Ποιες δυσκολίες θα αντιμετωπίσει ένας αθλητής ή μία αθλήτρια και ποια προσόντα θα πρέπει να διαθέτει για να τις ξεπεράσει και να πετύχει τους στόχους του/της; Να αναπτύξετε τις απόψεις σας τεκμηριωμένα σε ένα άρθρο 200-250 λέξεων το οποίο θα δημοσιευτεί σε νεανική ιστοσελίδα.

Μονάδες 20

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το ποίημα ανήκει στην ποιητική συλλογή του Νίκου Μοσχοβάκου (1946-) «Απριλίου ξανθίσματα» (εκδ. Μελάρι, 2016). Ο ποιητής πρωτοεμφανίστηκε στα ελληνικά γράμματα στη δεκαετία του '70 και γράφει κατεξοχήν σε ελεύθερο στίχο.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΚΟΥΡΣΑ

Άλλη μια φορά
πάλι από την αρχή
στη γραμμή εκκίνησης.
Μια ακόμα κούρσα ταχύτητας
μήπως κι επιτέλους
κόψω το νήμα.
Οι δικαιολογίες μου τέλειωσαν πια
για οι αφέτες⁶ που βιάστηκαν
ύστερα η απρόοπτη θλάση
την άλλη η υγρή ατμόσφαιρα
κι άλλοτε η κακή μου φόρμα.

Τώρα όμως από την αρχή
χωρίς φθορές
χωρίς δεύτερες σκέψεις
χωρίς φόβους και κρατήματα.
Έτοιμος για να κόψω
πρώτος το νήμα
να ξεχρεώσω τη ζωή μου.
Οι κερκίδες πυκνοκατοικημένες
χρώματα που επευφημούν
άπληστοι θεατές κι αυστηροί
κυρίως με τους ηττημένους.

Σταματάει η καρδιά μου
και φεύγω ξέφρενα
εξογκωμένες φλέβες
τένοντες τεντωμένοι
συσπάσεις στο πρόσωπο.
Θέλω πολύ να νικήσω
σφίγγω τα δόντια

---

⁶ αφέτης: πρόσωπο που δίνει το σύνθημα εκκίνησης σε αγώνες ταχύτητας και παρακολουθεί την ομαλή διεξαγωγή τους.

και ναι! κόβω το νήμα.
Όμως κανένας δεν ακολουθεί
όλοι οι άλλοι δρομείς
ακόμα περιμένουν στην αφετηρία
ν' ακούσουν το μπαμ της εκκίνησης.
Μέσα σε χάχανα κι αποδοκιμασίες
σφίγγω το νήμα που κρατώ
υψώνω τη γροθιά μου
και παίρνω οριστικά απόφαση
πως είμαι για πάντα μόνος.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

- B1.** Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο 50-60 λέξεων την ιστορία, η οποία ξετυλίγεται στο ποίημα.

Μονάδες 15

2^η δραστηριότητα

- B2. α)** Ο ήρωας της ιστορίας μοιράζεται μαζί μας προσωπικές σκέψεις και επιθυμίες. Να κατονομάσετε τρεις διαφορετικούς τρόπους (λέξεις/φράσεις, σχήματα λόγου, ρηματικά πρόσωπα), με τους οποίους επιτυγχάνεται ο εξομολογητικός τόνος στο ποίημα (μον. 3) δίνοντας από ένα παράδειγμα για τον καθένα (μον. 6).

β) Στη δεύτερη στροφή «Τώρα όμως από την αρχή ... τους ηττημένους» να εντοπίσετε σε ποιους στίχους υπάρχει περιγραφή (μον. 3) και ποια συναισθηματική κατάσταση του ήρωα υποδηλώνει η περιγραφή αυτή (μον. 3).

Μονάδες 15

3^η δραστηριότητα

B3. «Οι δικαιολογίες μου τέλειωσαν πια
για οι αφέτες που βιάστηκαν
ύστερα η απρόοπτη θλάση
την άλλη η υγρή ατμόσφαιρα
κι άλλοτε η κακή μου φόρμα.

Τώρα όμως από την αρχή
χωρίς φθορές
χωρίς δεύτερες σκέψεις
χωρίς φόβους και κρατήματα.
Έτοιμος για να κόψω
πρώτος το νήμα
να ξεχρεώσω τη ζωή μου.»

Πώς θα χαρακτηρίζατε τη στάση του ήρωα στους συγκεκριμένους στίχους; Νομίζετε ότι αυτή του η στάση μπορεί να εμπνεύσει τους αναγνώστες της γενιάς σας; Να απαντήσετε και στα δύο ερωτήματα σε ένα ενιαίο κείμενο 100-150 λέξεων, αιτιολογώντας τις απόψεις σας.

Μονάδες 20

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα, **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης**.
4. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ